

השבוע השני בשביתת-השבת של אמנון טווילי, מול ביתו של ראש המשטרה (העולם הזה" 1241) עבר עליו בביקורים תמומים של המשטרה, שהחרימה את מיטתו. כתמונה נראית פולה בייגוריון מקבלת למיתה שתי אורחות, שעה שאמנון טווילי משקיף לעבר הבניין.

שמיר, איש הקבוץ לשעבר, מחשיב עצמו במידה רבה, משתדל להיכנס אחרון ובאיר חור לשיבות, דורש שינהגו כלפיו ב" גיוני הכבוד, המקובלים אמנם כלפי מנהלים, אך לא תמיד בין חברים לעבודה. ישורון שיף, מנהל נפסא, לעומת זאת, שונה ממנו לחלוטין. שיף בעל שפם הקוואק האימתני והקול העדין, החל את דרכו ב" משטרה, שם כיהן בתפקיד ראש האגף הכלכלי, התפטר ממשטרת ישראל לאחר ש" רב עם סהר בקשר לעמוס בן-גוריון, הגיע לחברת הנפט אחרי שניהל בהצלחה את הנחת קו הנפט מאילת.

מטעמים ארגוניים הוצע שאנשי חברת הנפט הזאומית ינהלו את קדוחי הנפט. אך לאנשי נפסא התברר שעל ידו כך הפכים דחאק קידוחיה של החברה המנהלת, ליע" לים יותר מקידוחי שאר החברות. שיף הטיח האשמות אלה בישיבות הנהלה סגורות והסכסוך הביא לפירוק השותפות בחברת קודחיו נפסא. נפסא, שהיתה מוכרחה להמשיך לבצע קידוחים פנתה לחברת הביצוע השניה — מצדה.

חברת מצדה היתה מעוניינת מאוד ב" שותפות מעין זו, שתאפשר לה להעסיק את צידה הגדול מזה של קודחיו נפסא, אשר אינו מועסק כיום בשום קידוח — חוץ מקידוחי-ניסיון צר אחד.

וכך, לאחר השקעת סכומים של מיליוני לירות בהניית שבע מכונות קידוח, תתפי רק למעשה חברת קודחיו נפסא, יבובו כל הנסיון הרב שרכש צוות העובדים, תוך-כדי עבודות קבלניות בספרד ובצרפת, וספק אם יימצא שימוש יעיל ל-18 המכונות השייכות לשתי החברות.

חברות הנפט עצמן אולי לא יפסידו הר" בה. יפסידו אוצר המדינה, שהוא המשקיע העיקרי בשלושת החברות, ושאינו מצליח ליעיל את עבודות הקידוח ולמצוא את ה" דרך הנכונה לאחד את חברות הביצוע על מנת למנוע כפילות וביזבוז.

אך הנפגעים העיקריים ממעשה-הפירוק יהיו הפועלים. עבודת-הקידוח היא עבודה מיקצועית ספציפית ואם לא יוכלו לעבוד באחת משתי החברות, ייאלצו הפועלים ל" צאת לעבודה מסוג אחר, לאחר שביזבוזו שנים בלימוד מיקצוע מיוחד זה.

כשפנו השבוע נציגי עובדי החברה ב" (המשך בעמוד 16)

הנפט במקורות וחברות קידוח קטנות ב" יוזמת שתי חברות הנפט הגדולות נפסא (בעלת שדה-הגזא בזוהר) וחברת הנפט הל" אומית. האיחוד בוצע על-ימנת להקטין את היצואות הקידוח שהן גבוהות עד מאד. אלא שכל חישובי הכדאיות הכלכלית ש" הניעו את הקמת קודחיו נפסא, לא הביאו בחשבון שני גורמים: את קיומה של חברת מצדה, בעלת 11 מכונות קידוח לעמקים שונים, ואת אישיותם ומגמותיהם הכלכליות של שני המנהלים הכלכליים של החברות.

פירוק השותפות. מנהל חברת הנפט הזאומית, נחום שמיר (43), פעל כאיש ה" רכש הבטחוני עד 1951 ועבד לאחר מכן בחברת השילומים. שמיר, מנערי טיפוחיו הכלכליים של שר המסחר והתעשייה פנתס ספיר, מונה להיות שותפו של פליקס שני ער, בהנהלת חברת השילומים, כשהחנה האמיתית לגביו — מילוי תפקיד של קומי סאר מפא"י על שנער הבתלים-מפלגתי.

שנער לא התרגש מהמיוני ושמיר לא הצליח למלא את תפקידו כקומיסאר. הכלכלן הצעיר נאלץ לחפש לעצמו, עד מהרה, עס" קים חדשים, גם על מנת להבטיח את עתידו הכלכלי לאחר סיום השילומים.

הצעיר ניגש בזריזות לשולה הערה, נטל את ידה הימנית, הניו את צמיד הזהב שעליה והחל לבדוק את הדופק: „אני אין לי חום, דוקטור“ אמרה לו שולה. הינדלר, שהתעוררה לשמע הדיבורים. הצעיר ניגש אליה מיד: „אני שלום גנר“ הצג את עצמו. „אני אח חדש בבית-החולים ורצוה להכיר את החולות שלי.“

כוכבה שחשדה, אינסטינקטיבית, כי כוונ" תו האמיתית של הצעיר היא לשים יד על הצמיד, דחפה את ידו המושטת לעבר וזר" עה. הצעיר נבהל, מיהר להסתלק בן החדר. כוכבה לא הצליחה להשיגו.

„אין דבר, הרגיעה את שולה, המבוהלת אף היא, „הוא יחזור ודאי מחר. יש לו חשבון לקחת ממך את הצמיד.“

כתובת רא נכונה. כל אותו יום תיכננה כוכבה הינדלר (25) כיצד להכין את המארב עבור האח המדומה. בשעה השע וחצי בערב, עת שב הצעיר לחדר החולות, מיהרה לצלצל לאחת התורניות, כשהיא מז" מינה את שלום לשבת לידה, מיהרה האחות בינתיים להזעיק את המשטרה.

כעבור זמן-מה לבשה שולה את החלוק שלה, הזמינה את הבחור לצאת עימה ל" מיסדרון. שם מסרה אותו, להפתעתו הגמור" רה, לידי השוטרים.

„תודה רבה“, אמר הבחור, לאחר שהת" אושט. „סידרת אותי עם המשטרה.“ „היא בעצמה שיטרת“, צחקו אנשי המש" טרה, „במיקרה היא שוכבת בבית-החולים. טעית בכתובת, חביבני“

„ביקור חוזרים“ כעבור יומיים הוי" בא שלום להוצאת פקודת מעצר נגדו, בפני השופט יוסף חריש.

הצעיר הנברתן, ששני שומריו נראו כ" ילדים לעומתו, מיהר לכיוון דוכן השיפט: „הנה, כאן כתוב כל מה שהיה“, אמר, בהושיטו פיסת עתון גזורה לעבר השופט. „אבל מה שכתוב כאן לא נכון.“

כמל המשטרה הפסיק את החשוד, הביא בפני השופט את גליון 30 הרשעותיו הקוד" מות, בעזן גניבות, אחר דרש לעצרו למשך 15 יום. האשמה: שוב נסיון גניבה.

„אבל אדוני השופט, הם חקרו אותי מספיק“, המשיך לטעון שלום. „ומה אתה עשית בבית-החולים?“ שאל אותו חריש. „היתה לך שם חברה או קרוב" בה או משהו אחר? או אולי רצית לקיים מצאת ביקור חולים בביקור חולים?“

המשק הטעמי יעול

כשזינק סילון הנפט הראשון בחלק, לפני שש שנים, היו מוכנים כל השרים הכלכליים להילחם איש ברעהו ובלבד להשתלט על מיפעל הנפט החדש. השבוע, כשעלו שתיים משלוש חברות הנפט על שרטון היחסים האישיים של מנהליה, לא נמצא איש במש" רדי האוצר, המסחר והתעשייה או הפיתוח, שיהיה מוכן לקחת על עצמו את האחריות לנעשה בחברות אלה. בינתיים המשיך הרכוש הקר להיות מנוצל בצורה בלתי-יעילה.

בראץ קיימות שתי חברות לביצוע קידוחי נפט. האחת מצדה, חברה-בת לפידוח, ש" היא בעלת שדה-הנפט בחלק; השניה: חברת קודחיו נפסא, שהוקמה על-ידי איחוד אגף

גם בלימוד המשטר, הארץ, ההתי" שנית, ידוע קובי שרת כאדם המסור בכל ליבו לעניין העליה. כחייל בבריגאדה היהודית בצבא הבריטי, אליה התגייס בגיל 17, היה ידוע כאחד הפועלים ביותר של עליה ב, הבלתי-ליגאלית.

נוסף על כל אלה, קובי הוא בנו הבכור של אביו — אותו שונאים הסובייטים במיוחד כאיש שקשר את ישראל לחיים ולמאות למערכה הצבאית האמריקאית. היה זה מיקרה מוזר, אך מאלף, שימים ספורים לפני סילוק הבן מברית-המועצות פורסם בישראל מיכתב של האב, משנת 1952, בו התחייב לרתום את צה"ל למערכת-ההגנה של ארצות-הברית בכל שעת-חרום.

על כן היה קובי שרת מועד מראש לפור" ענות. עלייתו המהירה לדרגת יועץ ראשון בשגרירות, אף שזו היתה כהונתו הדיפלומ" מאטית הראשונה, בוודאי הגבירה את החשד. הוד הכבדה של שרות-הבטחון הסובייטי ירדה בריגה, שם בילה שרת חופשה, אותה ניצל, בלי ספק, כדי לעמוד על אופי החיים היהודיים במקום, כדרכם של דיפלומאטים ישראלים בארץ קומוניסטית.

שינוי הבן תקהינה. בישראל עוררה הפרשה רוגג ניכר. טענו פקודי משור-החיץ, בשיחות לא-רשמיות: „אפילו אם היו ה" סובייטים בלתי-מרוצים מפעולותיו של שרת, יכלו לבקש את הרחקתו בשקט. אחרי ככלות הכול, גם אנחנו לא גירשנו את ה" דיפלומאטים מהגוש המזרחי שנפסו ב" קלקלתם כאן, שקיימו מגע-ריגול עם ישר" אלים שהובאו למשפט. הסתפקנו ביציאת הדיפלומאטים המעורבים בשקט.“

הצד הטראגי בכל הפרשה הוא דווקא בעיתוי. לפי כל הסימנים, עומדת ישראל תחת לחץ גובר והולך מצד ארצות-הברית בעניין הפליטים. ממשלת ישראל נאלצת לנטוש בזו אחר זו את עמדות-ההגנה שלה. בעצמה הקרובה של האו"ם תעמוד מול חזית עולמית מאוחדת של דורשי החזרת הפל" טים. כי הנשיא קנדי החליט לרכוש את האדת הערבים ויהי מה.

דווקא בשעה זו היתה מדיניות-החוץ ה" ישראלית צריכה להיות מכוונת להחזרת חופש התימרון הישראלי, על-ידי קשירת קשרים חזים עם ברית-המועצות. הפשרת היחסים עם הגוש הקומוניסטי חיונית, אם רוצים למנוע את התמוטטות גמרה של מדי" ניו-החץ וכניעה לתכתיב האמריקאי.

פרשת שרת-הבן מוכיחה כי הפשרה זו רחוקה עתה יותר מאשר אי-פעם. בניזרה הסובייטית אין המדיניות הישראלית קיימת כלל. הבידוד מוחלט. התהליך הרה-האסון, אשר משה שרת היה אחד מיוזמיו העיק" ריים, הגיע לשלב חדש בפרשה שגיבורה הוא קובי שרת. זהו מיקרה בולט של „אבות אכלו בוסר, ושינוי בנים תקהינה.“

משפט אח-לילה

בשעה עשר וחצי בלילה, שעה ששררה דממה במחלקת היוולדות של בית-החולים ב"קור חולים בירושלים, נפתחה לאישה דלת אחד החדרים הקטנים. שולה בן-דיוד (26), שעכבה לאחר ניתוח קיסרי, הביטה ב" צעיר בן 24, שעמד בפתח והסתכל בה ובשתי שכנותיה החדר, שישנו מזמן.

רופא מדומה נג'ר (באמצע, בין שני בלשים)

הולה בן-דיוד

הצמיד הוא ליד הדופק

* כל 18 המכונות מועסקות כיום, בסך הכל, בביצוע ארבעה קידוחים בלבד: שלר" שה מטעם קודחיו נפסא ואחד, שהוא קידוחי הכנה, מטעם מצדה.